

עין משפט
נר מצוה

נר א מיי פֿט'ס מהל' אסורי ביאה הליג' סגנ לאזין קהל:

נה ב ג מיי' שס וולט'ו סגנ שס:

נו ד מיי' שס הלטי'ן ז ית וע"ש השגות ובמ"מ ז: סגנ שס טוש"ע יו"ד פי' קל' ספי' א':

נו ה מיי' פי' מהל' אסורי ביאה הליג'ט:

נה ו מיי' שס ופי' הליג' ופי'ס הלטי'ן:

נב ז מיי' שס פי'ו הליג'ט:

תוס' הרא"ש

בכתמה כאילו רדאי ראתה משעת הכתם ולהביל בו לכתמה לא קאמר דאמר הכתם מעלמא אחאי או בימי חזיבה יצא מגופה רדאי רדאי להקל לא קאמר ר' לתלות בודאי הראיה מן הכתם. הילכך נראה לפרש שקורא השתא חזקון מה שמחמיר שהיא מקולקלת למניינה מעת לעי משעת א' יציאתה כהתם ולר' תולה כתמה בראייתה ואינה מקולקל' כולל וכן אם קיימא בימי זיבה וראתה היום ואחמול מצאה כתם בדשכיל הכתם חוששת מעת לעת הנחשב לשתי ראיות אם יש בו כשני גרסיין ואפי' גבריס א' דאימיו בין השמשות ראתה הילכך ספק היא אם ראה שלר' היום. ולר' תולה כתמה בראייתה כל מעת לעת אין כאן כ"א שני ימים ויום הכתם ויום אחתול ומי היכא דמצאה הכתם ביום הראיה הוי איפכא דלר' סמאה מעת לעת לפני הראיה והוי כאילו ראתה ב' ימים יום הראיה ויום שלפניו ואם ראתה למחר הוי זיבה דר' א' מפליג בין מצאה הכתם ביום בין מצאתו ביום שלפניו ולעולם חוששת לכתם מעת לעת של ראיה. ולר"ש דהלי דוקא בימות לא חשבין לזה כאילו ראתה אחמול וביצעו זה פרי"ח הוא מתקן הלבנותיה לירי זיבה דר' שמעון מקל'ל לענין שום ראתה שום מציאת הכתם לר' שמעון יום אחד הוא ואינה זבה עד שתראה עוד שני ימים ולר' מחזקין לה בטומאה מאחמול ואם תראה עד אחמולת היא ספק זבה (גדולת) ותמצא שהוא מעוותה וממחר אותה לראא לירי זיבה ואצ"ג דברואה למחרת כתמה ר' מקל' טפי ולר' שמעון היא כבר זבה ולר' עד שתראה גם חזקתה מ"מ כשרואה ביום כתמה ר' שמעון מקל' טפי. ורמ"י היה מיישב פריש"י מה שפי' ששוכחא בשביעי לכתמה דברכת מיירי כגון שברים מציאת הכתם וזה ווסתו. ואצ"ג דאמרין בפ"ק דאשה שיש לה ווסת כתמה טמא למפרע היכא רדאתה כתמה מעת לעת למציאת כתמה יש רגלים לדבר דבשעת ווסתה יצא כתמה כיוון דבדוש של טבחים"ם עברה. והא דאמרין לעיל פרק כל היד אשה שיש לה ווסת והגיע שעת ווסתה ולא בדקה ולבסוף ראתה חוששת לווסתה וחוששת לראייתה. ומסיק לקל לישנא דקסבר ווסתות דאורייתא אלימא אפי' למי"ד לשתיהם. וי"ל שאני התם שלא מצאתה הכתם ביום ווסתה כי כתה א"י י"ל

דלעיל איירי כשראתה אחר מעת לעת לווסתה ומצינא למימר דר' לעצמה דס"ל לעיל פ' כל היד ווסתות דאורייתא גבי הרואה דם מחמת מכתה. ואצ"ג דדחי לה תלמודא לעיל דלכ"ע ווסתות דרבנן דחוייא בעלמא הוא. א"י אפי' אי ס"ל ווסתות דרבנן כיון דיש רגלים לדבר כל כך שעת ווסתה ומציאת הכתם ולא עברה בשוק של טבחים ורואתה דם בתוך מעת לעת ודאי מגופה אחא: כתמים צריכין הפסק טהרה. אם צריכה בדיקה להפסיק לשביעי בכתמה כדי לטבול לערבות. ופי' דלריש לקיש איגילא ברעתה דכתמה חלוק מבראייתה ומנהג מן הכתם ואי לא בדקה א"כ לא חלקה ומנהג מן הראיה ולא הנידא פירוש. חדא דהא פרישנא דאף לר' אינה יכולה לטבול בשביעי לכתמה ועוד היכי פשיט דבסחם כתם צריך בדיקה בשביעי מהיכא שראתה ראיא ודאית אחר מציאת הכתם. ווסתה כי כתה א"י י"ל

עצמה וקדשים. פירש כקונטרס ענמה לטהרות ותימה אמאי

אליטריך למתני קדשים דכ"ש הוא וי"ל דמשום רשצ"א

נקטיה דמסיק דאפילו קדשים אינה מטמאה א"י תנא קדשים לגלויי

דענמה אף לטהרות ומיהו לישנא דענמה לא משמע לטהרות ועוד

קשה לרשצ"א אכתי הוי כתמה חמור מראייתה דהא איהו גופיה אמר בסמוך דתולה בראיית יומו אבל כתם שמנאה ציוס שלפני הראייה טמאה למפרע ומקולקלת למניינה משעת כצום וגרלה לפרש דענמה היינו שמקולקלת למניינה משעת כצום ורשצ"א פליג אתרווייו דאינה מקולקלת למניינה ולא מטמאה קדשים אלא מעת לעת והא דקאמר רשצ"א בסמוך דתולה כתמה בראיית יומו הא כתם דאחמול לא תליא בראייה לאו משום שמהא מקולקלת בכתמה דאחמול משעת כצום אלא ע"י ראייה דהשטא וכתם דאחמול היא מקולקלת דלא ידעה אי מניא מהיוס או מכתם וא"ת אכתי כתמה חמור מראייתה דבכתמה היא מקולקלת למניינה מעל"ע אבל בראייתה אע"ג דנקדשים ולטהרות מטמאה מעל"ע מ"מ אינה מקולקלת דמונה מיוס שראתה וי"ל דלא חייש רשצ"א אלא שלא יהיה כתמה חמור מראייתה בזמן לעמאות יותר מעל"ע:

איפוך. פ"ה נראין דברי מדבריו א"י איפוך שהוא מעוותה

ואני מתקנה והמחמיר עדיף:

שהוא מתקן הלבנותיה לירי זיבה. פ"ה דלר"ש אם לרעה בנח'.

וט' וי' לכתמה לא היוא צה ולרבי דתולה כתמה בראייתה היוא זבה ואין נראה דלר"ש נמי הוא מקולקלת למניינה כדפרישית לעיל ואדדצה ר"ש מחמיר טפי שנטמא ממציאת הכתם מעל"ע ומה שפירש נמי דלרבי טובלת בשביעי לכתמה ומשמשת אין נראה להקל כולי האי ולא תלין כתמה בראייתה וגרלה כפרי"ח כשמנאה הכתם ציוס הראייה לרבי דחלי כתמה כל מעת לעת בראייה היא מקולקלת כל מעת לעת והוא כאלו ראתה שני ימים יום הראייה ויום שלפניו ואם לרש"י נמחר היא זבה אם עומדת צימי וזבה ולר"ש דלא תלי אלא יומו א"כ

לא חשבינן כאלו ראתה אחמול ולא תהיה זבה עד שתראה עוד שני ימים וסיינו ר"ש מתקנה ורבי מעוותה דר"ש מקל טפי אוומיהו אם ראתה היום ואחמול ומנאה כתם רבי שמעון מחמיר כדפירשנו: **צריכה** הפסק טהרה. פ"ה צריכה דיקה להפסיק בשביעי לכתמה כדי לטבול צערז ופירש דלר"ל אם דקה בשביעי לכתמה דגליא דעתה דכתמה מראייתה הוא בואצל לא דקה ומונה מן הראייה פירש לפי שיטתו ואין נראה דאין לה לטבול צילי שמיני לכתמה דרבי לא אמר שתלין כתמה בראייתה בודאי אלא בספק כדפי' ותו היכי מוכח מהכא דבכתם צריכה דדיק בשביעי דאין הכא שראתה ראייה ודאית ותו אדדצה מדקאמר רבי יוחנן אע"פ שלא דקה בשביעי לכתמה טובלת לערב א"כ אינה צריכה דדיקה וגרלה לפרש צריכה הפסקת טהרה צין הכצום למציאת הכתם דלמלא הא דחלי רבי כתמה בראייתה ולא מטמא משעת כצום היינו כשדקה צין כצום למציאת הכתם וקאמר ריש לקיש והוא שדקה פירוש סמוך למציאת הכתם כתמה מעת לעת אבל אם יש מעת לעת ^(א) מצדיקה למציאת הכתם מטמאין לה למפרע עד שעת הדדיקה ורבי יוחנן אמר אף עד פי שלא דקה פירוש סמוך אלא יש מעת לעת צין דדיקה למציאת אפילו הכי תלין הכתם בראייתה כיון דמשעת כצום ליכא מעת לעת נמי ליכא אלמא לכולי עלמא צריכה הפסק דאין נראה לומר דלרבי יוחנן אע"פ שלא דקה כלל קאמר דכולי האי לא הוה פליג אריס לקיש:

וארצעה

דלעיל איירי כשראתה אחר מעת לעת לווסתה ומצינא למימר דר' לעצמה דס"ל לעיל פ' כל היד ווסתות דאורייתא גבי הרואה דם מחמת מכתה. ואצ"ג דדחי לה תלמודא לעיל דלכ"ע ווסתות דרבנן דחוייא בעלמא הוא. א"י אפי' אי ס"ל ווסתות דרבנן כיון דיש רגלים לדבר כל כך שעת ווסתה ומציאת הכתם ולא עברה בשוק של טבחים ורואתה דם בתוך מעת לעת ודאי מגופה אחא: כתמים צריכין הפסק טהרה. אם צריכה בדיקה להפסיק לשביעי בכתמה כדי לטבול לערבות. ופי' דלריש לקיש איגילא ברעתה דכתמה חלוק מבראייתה ומנהג מן הכתם ואי לא בדקה א"כ לא חלקה ומנהג מן הראיה ולא הנידא פירוש. חדא דהא פרישנא דאף לר' אינה יכולה לטבול בשביעי לכתמה ועוד היכי פשיט דבסחם כתם צריך בדיקה בשביעי מהיכא שראתה ראיא ודאית אחר מציאת הכתם. ווסתה כי כתה א"י י"ל

בא סימן פרק ששי נדה

והדר מתחיל דרבי יוסי וספקא הוא: **מישך** שייך **דדרבי יהודה**. מובטל הוא כבוד של רבי יהודה וכיון דלדרייה בעינן כל צין השמשות דרבי יהודה הרי דקה בשנייה: **מטמאה ענמה**. הרואה כתם מטמאה ענמה לטהרות וקדשים: **למפרע**. עד שעת הכצום: **חמור מראייתה**. למפרע דלראייתה לא הוי אלא מעת לעת וכתמה עד שעת הכצום: **והא מלינו כו'**. דהא מודה ר"ש צן אלעזר בקדשים דמטמאתן למפרע עד שעת הכצום: **ראסה כסס ואח"כ ראסה דם**. תוך מעת לעת: **סולה כסמה בראייתה**. ואמרין האי כתם מדס נדות זה הוא וטהורה מלנטמא עד שעת הכצום אלא משננאלתו ולהצא: **יומו**. אם ראתה צו ציוס תולה ואם שקעה חמה אף על פי שראתה כבוד מעת לעת אינה תולה: **שהוא מתקנס**. מיקל עליה וכיון דכתמים דרבנן נראין דברי המיקל. ולקמן פריך עומי מעוות לה דהא ר"ש צן אלעזר מחמיר: **איפוך**. ואימא נראין דברי מדבריו: **הוא מסקן הסנוסיס לידי זיבה**. לענין זיבה הוא מיקל דלדרייה היכא דלא חוץ צו ציוס לא תלינן כתמה בראייתה ומונה ימי נדות מיוס לראייה ואין ימי זיבה מתחילין עד יוס ח' לראייתה לרבי מונה מיוס מציאת כתמה ואף להקל ולטבול לליל שביעי לכתמה אם פסקה ומיוס ח' לכתמה הוו ימי זיבה ונמנא רבי מחמיר לענין זיבה דכי חוץא צח' לכתמה אמרינן יוס זיבה הוא וצריכה לשמור תשיעי יוס כנגד יוס ואם תראה שנים עמו תאף זבה ולר"ש סוף נדה הוא ולא מנצחן שימור ואם תראה שנים עמו לא תהיה זבה נמנא אני מציאה ע"י כתמה לזיבה אבל איהו לא: **צריצין הפסק טהרה**. בשביעי לטבול צערז צריכה לדקוק צין השמשות להפסיק בטהרה או לא: **וימינו**. פעם אחרת: **אשנחיס**. רבי זירא לרבי אסי: **דיסיין וקאמר**. הן מלתא דרבי ומפרש עלה אמר ר"ל והוא שדקה צין השמשות של שביעי לכתמה להפסיק בטהרה אבל לא הפרישה בטהרה גליא דעתה דמיוס לראייתה נקטה מנינא דידה והיא גרמה לענמה להבדיל כתמה מראייתה

וכתמה משמאל למפרע מיוס לבישה ורבי יוחנן אמר אף על פי שלא דקה דכיון דיכולה לתלות לאו בגילוי דעתה תליא מלתא ולא מפסקא בזה: א"ל רבי זירא אסי מדפליגי רבי יוחנן ור"ל לענין תליה בדקה ולא דקה מכלל דאורחא הוא לדקוק ציוס שביעי לכתמה ולהפסיק בטהרה: **שיטפך**. ריהטוך: **בתנ"י הרואה יוס אחד עשר צין השמשות**. וספק יוס הוא והוי דם זיבה או ספק לילה ותחלתו נדה: **תחלת נדה וסוף נדה כו'**. ובגמרא פריך תחלת נדה וסוף זיבה היא והויא טועה וצע"כ תשז שצעה ואלו ראתה לסוף שצעה יוס אחד נחמיר עליה לומר ראה ראשונה סוף זיבה הואי והשתא הויא תחלת נדה ומשז שצעה ואם שלשה תראה נחמיר עליה לומר ראייה ראשונה תחלת נדה הואי והשתא זבה וצריכה שצעה נקיים ולא תשז ארצעה והן וכן לעולם היא מקולקלת ותקנתה כדמפרש בערכין (דף טז.): **יוס ארצעים לומר ויוס שמונים לנידה נקבה צין השמשות לנון**. כלומר באיזה מאלו שתראה צין השמשות הוי האי צין השמשות ספק טמא ספק טהור ואם תראה ליוס שמיני ספק נדה ספק שומרת יוס כנגד יוס וכן לעולם עד שתפסוק כדי שיעור המפורש לה בערכין: **אם השטות**. את הטעות כגון אלו שראו בשעת הספק: **באו ופקנו אם הפקוחם**. הרואות שצעה ודאית ואריצין אנו לתקן פתחיהן ולפרש ימי שימורן ומשמישן כדמפרש בצרייתא בגמרא: **גב' וואפ"י** ריש לקיש והוא שבדיקה לעיתותי ערב. אבל לא בדקה מפליגין הכתם לשתי ראיות והויא זבה גדולה ואי' לר' ואפי' ר' יוחנן לא פליג אלא היכא שראתה לבסוף דרגלים לדבר שהכתם נמשך אחר הרואה אבל אם לא ראתה מודה לריש לקיש אלמא לתירווייה כתמים בלא ראיא צריכין הפסק טהרה ואם לא הפסיקה בטהרה אפי' נמצא כתם במקום אחד מפליגין ליה לתלתא ראיות לתלתא יומי וע"כ תירווייה איירי אליבא דרבנן דמתניתין דאמר אין בכתמים משום זב וליכא למימר דאירי לר' מאיר דמתניתין אבל לרבנן אצ"פ שלא בדקה חדא דמסתמא אליבא דהילכתא ⁽²⁾ היינו דקיי"ל כרבנן דמתניתין דחני ר' חנינא בן אנטיגנוס בלשון כתמים ועוד מאי דחזקה דר"ל לאוקומי כר"מ והוא שבדיקה לוקמה כרבנן אצ"פ שלא בדקה אלא שי"מ תירווייה מוקמי לה אליבא דרבנן כדפרישית:

מסורת הש"ם

(א) [שנת קל':]

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה צריכה כי מעל"ע מן הבדיקה:

הגהות מוה"ב רנשבורו

[א] תוס' ד"ה שהוא מתקן כי ומיהו אם ראתה היום ואחמול מנאה כתם וכו' פל"ג: [ב] ר"ח נמנא מן הסנוסיס כי פל"ג: דקה כציה הפסק וכו' אבל לא דקה מונה מן הסנוסיס כי פל"ג: [ג] בעין משפטא אות ד אחר מוכת וממ"מ יצ"ל ופי' פ"א הלכה פ"א ובהשגות ובהיה שם:

תוס' הרא"ש (המשך)

ועוד מה סברא זו שהיא תלוי ברעת האשה אם היא רוצה למנות מכתמה או מבראייתה ועוד הא דקאמר ר' יוחנן אצ"פ שלא בדקה בו לכתמה טובלת לערב אלמא אינה צריכה בדיקה ומיורי צ"כ כשהפרישו בטהרה כשאר הכמים. וגרלה לפרש דאיבעיא ליה אם כתמים צריכין הפסק טהרה בין היכבוס למציאת הכתם דרילמא הא דחלי ר' כתמה בראייתה ואינו מטמא משעת היכבוס היינו כי בדקה עצמה לאחר היכבוס קודם מציאת הכתם הילכך תלינן לקולא בכתמה בראייתה דאמר' ראתה למפרע והיתה מוצאה דם בשעת כתמה או דלמא לא שנא ופשיט מדאמר ריש לקיש והוא שבדיקה עצמה פי' לפני מציאת הכתם בסמוך דאין מעת לעת בין בדיקה עד מציאת הכתם אבל יש מעת לעת נהי דמשעת היכבוס לא מצי לטמויי מכתמים מעת לעת מיהא מטימאי ליה פ"ל ואם לא בדקה כלל תלי' משעת היכבוס. והי"פ והוא שבדיקה כדפרישית אבל לא בדקה כלל לא תלי' הכתם בראייתה וטמאה משעת היכבוס ר' יוחנן אמר אצ"פ שלא בדקה סמוך לכתם אלא יש מעת לעת אפי' תולין הכתם בראיה כיון דמשעת היכבוס ליכא אלמא לכ"ע צריכין הפסק טהרה ורבינו מאיר פי' דאמתניתין קאי או דתנן לעיל וחכמים אומרים אין בכתמים משום זב ואוקימנא לעיל דהיינו דוקא בחלוק אחד משום דאיכא למימר בתרתיו יומי או בחדא יומא חזיתיהנה. והשתא קא מביעבי לי הא דמטהירי רבנן משום זב צריכי הפסק טהרה כגון שהיתה בודקת עצמה בכל יום קודם מציאת הכתם לעיתותי ערב ומיפסקא בטהרה נהי דלא בדקה חלוקה עד עתה שמצאה הכתם מ"מ כיון דבדיקה עצמה בכל יום תלינן דכל הכתם הנמצא בהאי יומא חזיתיה דאם איתא דמאחמול הוה היתה מוצאה דם בשעת בדיקה אבל אם לא בדקה עצמה בכל יום לעיתותי ערב איכא למימר דמורו רבנן דיש בכתמים משום זב ואמרין דבב' ימים חזיתיהנה ופשיט ליה דהא דא"ר דתולה כתמה בראייתה ואוקימנא לה דר' מיקל לענין זיבה ור' שמעון מחמיר דאי קיימא בימי זיבה והיוס מצאה כתם ולמחר ראתה לר' לא הויא זבה גדולה ולר' מפליגין הכתם לשותים לומר דבתרי זימני חזיתיה:

^[א] [גדלי' מציאת]. (3) נראה דלי' אליבא דהלכתא פליגי דוחז"ל קיי"ל כרבנן